

JOSEPH FONT

Segon y últim folletí de

El Corb

Ab el número vinent
aniràn les cobertes

Paraules del President dels Jochs Florals d'enguany

En Conrat Roure, un dels benemèrits iniciadors del Teatre Català, ha estat aquest any President dels Jochs Florals. Y ha estat tema del seu discurs presidencial, una ràpida y sintètica vessenya de la nostra literatura dramàtica. DE TOTS COLORS reproduceix ab molt gust els atinals y afectuosos concells que'l vell autor dramàtic s'ha cregut obligat a donar als diversos elements que constitueixen el teatre: empreses, actors, crítics, traductors y autors.

A les empreses.—Que pera l'esculliment de les obres que se'ls hi presenten, designin un jurat de literats, que juntament ab els directors escènics de la companyia les examinin, acordant sobres l'admissió; y que les admeses, se posin en escena ab tota la propietat que elles exigeixin, no regatejanthi gastos, pera ferles agradoses als espectadors, que al fi y al cap aquests gastos sols representen un capital reproductiu.

Als actors.—Que prenguin les produccions ab l'estima corresponent a la confiança que en ells posen el autors a fi de lograr l'èxit que n'esperen d'aquelles; y que sense preocuparse poch ni molt de la categoria en que son ells considerats, acceptin de la direcció els papers que se'ls hi designin, que a voltes un personatge que sembla de escassa importancia, per trovarse en situacions delicades en l'obra, pot salvar-la o ferla desmerèixer.

Recòrdinse de que l'impondera-

ble Shakespère, que en la seva companyia, com a autor, director, actor y empresari, poguent triarse la part que volguès, en l'*Hamlet* no hi representava'l paper de protagonista, sino que hi desempenyava'l de Ombra del pare, insignificant al primer cop d'ull, però que'l gran dramaturch se'l apropiava, estimantlo de compromís per l'èxit de la tragedia, atesa la solemnitat que en l'acció reclama la paterna veu de l'Ombra les poques vegades que aquesta apareix en les taules.

Als crítics teatrals.—Que tractin de les obres y de llurs interpretacions dintre la justícia, ab la benevolensa susceptible ab el deure que els hi imposa la seva meritoria missió, no deixant de banda, en quant puguin, la màxima de Chateaubriand, de que «convé abandonar la crítica mesquina dels defectes, per la feconda crítica de les bel·leses.»

Als traductors.—Que les obres que donguin a conèixer, antigues o modernes, tingin fama indiscutible, sien de general interés, y que, sense desvirtuar el text original, les adoptin a la nostra escena, perquè no sempre una traducció literal es acceptable per tots els públichs.

Y finalment, als autors: Que no caiguin en la feblesa del desmay

DE

per

per

cor

tua

aqu

seg

ran

que

el r

per

emj

sist

nan

por

Cat

terr

bé e

Joc

mès

cad:

con:

sem

tria,

entit

W

Mi

vers

1876

que i

logia

tenit

ses y

de la

ció q

per la temensa de que decau l'afició per l'espectacle dramàtic, situació conseqüent, principalment, a l'actual crisi econòmica y que, com aquesta ha de esser tranzitoria; que segueixin ab fe la seva tasca, enlairant sempre aquest Teatre Català que ells han donat a conèixer a tot el mon literari; que vagin fent camí per aquesta via esplendorosa, sense empresonarse dintre d'escoles ni de sistemes, procurant que sien humanament sentides les obres, y aixís portin per totes parts el bon nom de Catalunya; que ab l'agraïment de la terra nadiua y de l'art, rebràn també en especial el de la institució dels Jochs Florals, ja que'l Teatre no es més que la literatura en acció, y en cada producció teatral de bona lley concebuda, s'hi senten bategar ensem els nobles sentiments de Patria, Fè y Amor, que es d'aquesta entitat gloriós emblema.»

CONRAT ROURE.

Wagnerianes

May serà prou la nostra devoció vers el gran Mestre qui digué en 1876 devant del públich entusiasta que assistí a l'estrena de sa Tetralogia «L'anell del Nibelung»: *Ara teniu un Art!*; paraules no orgulloses y altives, sino elevada expressió de la desinteressada y sublim ambició que sentia per sa patria.

Per això en aquesta segona temporada en qu'ns ha estat donada la sort de gaudir la complerta representació del marvellós poema, m'ha vingut el desitg, ja que no puch fer altra cosa, de mostrar—en petita ofrena d'admiració al colós—la enorme diferencia de les antigues representacions d'òpera y la somniada execució de les obres de Wagner, l'abim immens qu'existeix entre aquelles vetllades de pur passatemp frevol—tan abundoses malhauradament encara—y la execució dels drames ab la cura y en el march que'ls hi cal, que tant convenient fora anar aconseguint.

En aquest fi el meu treball es ben migrat. Me basta sols posar en manifesta contraposició dos treballs que per sa autoritat podran pesar entre aquells dels meus llegidors que no sentin encara l'admiració que jo voldria vers el gran renovador, molt més que tots els escrits que pogués endressalshi portant la meua insignificant firma.

L'un es del propi Wagner, extret de la seva famosa «Lletra sobre la Música»; l'altre es un fragment de la impressió que un testimoni de calitat, Octavi Fouque, rebé a Bayreuth en les representacions dels drames de Ricart Wagner.

Diu el Mestre:

«En Italia, la òpera reunia a un

públic que consacrava la vetllada a la diversió y se procurava, entre altres divertiments, el de la música cantada en escena; de tant en tant, quant se feya una pausa en la conversa, escoltava aquestà música; durant la conversa y les visites recíproques de l'una a l'altra llotgeta la música continuava; el seu ofici era'l que's reserva a la *música de taula* en els apats importants, això es anímar, excitar ab sa remor la conversa que sens ella mimyaria. La música que's fa per aquest motiu y durant aquestes converses, constitueix el fons propiament dit d'una partitura. L'òpera italiana ha de contenir al menys una aria que s'escolta de bona gana: pel seu èxit cal que la conversa s'interrompeixi y que's pugui escoltar ab interés al menys sis cops. Y el compositor que sab fixar la atenció del auditori sobre sa música fins a dotze vegades, es considerat com un gran geni y lloat com un creador inagotable de melodies.

» Ara bé donchs, que un públic de aquesta naturalesa's trovi de cop en presencia d'una obra que pretén una igual atenció en tota sa durada y per totes ses parts; que's vegi arrencat violentament a totes les costums que porta a les representacions musicals; que no pugui reconèixer com idèntica ab sa estimada

melodía lo que no li semblaria, en la més felís hipòtesis, més que un ennoblement del soroll musical, d'aquest soroll que al ésser senzillament empleat li facilitava avans una conversa agradable, mentres qu'are l'importuna ab sa pretensió d'ésser realment escoltada; »

¿Què succeiria en aquest cas que per desgracia veyem ab molta freqüència renovellat en nostres temps?

Respòn el propi Wagner:

« Segurament ab repetits crits demanaria sa dotzena o sa mitja dotzena de melodies, mal no fos sino perque la música dels intervals li amenisés y protegís la conversa, segurament l'objecte capital d'una vetllada d'òpera. »

Y are, llegit això, y després de lo que'm ve a la ment que no pochs de nosaltres hauríem d'entonar el « mea culpa », girem els ulls vers la representació ideal, la representació somniada, la que allà en el temple de Bayreuth es un fet, la que allà obté l'execució digna vers la que caldria fer convergir tots els nostres esforços a fi de lograla entre nosaltres, com les mellors torres que podem fer al altíssim geni qu'ens ha llegat ab ses obres un tresor inagotable.

Diu Octavi Fouque:

« En el moment en que s'obra la cortina, s'apaguen els llums de la

sala y l'espectador resta en una nit profunda. En mitg d'aquestes tenebres plenes de les mil sonoritats de l'orquestra invisible, s'il·lumina el quadro escènich. Els cantants son els primers d'Alemanya. Disciplinats per una voluntat despòtica, no pensen absolutament en son art de cantants. Tota idea de virtuositat esdevé excluída de la seva ànima: per rès del mon farien valdre'ls artificis de llurs gargamelles o guanyar per *tours de force* vocals els aplaudiments dels aficionats. L'única y constant preocupació es la d'entrar en la idea del poema y representar dignament el personatge qual vestit duen. El homes son alts com hèroes, les dònes belles; gestes, actituds, silencis, tot ho han après del Mestre y tradueixen fidelment, conciensudament, la fisonomia que, durant una nit, esdevé llur ésser veritable. No es el senyor Niemaun o el senyor Schlessen, no es la senyora Materna o la senyora Wekerlin: es Siegfried, Hagen y son les Walkiries. En la escena s'utilisa la maquinaria ab art; s'han sapigut aplicar totes les invencions de la ciencia moderna: els prodigis se succeeixen, sempre comentats per aquesta orques tra que embolcalla la representació en una màgica sonoritat. El fenòmen esdevé y en aquest ensomni en que tot aquest magnetisme l'ha

endinzat, l'esperit de l'espectador, acceptant sense la més petita resistencia, les obscuritats, les senzilleses, a voltes les monstruositats de la llegenda, es violentament arrencat de sí mateix y somniador, inconscient, alucinat, cavalca, seguint el poeta, conduit per una imaginació desenfrenada a través del país fantàstich que poblen els deus, els hèroes, les quimeres y les fades.»

¿El veyèu en aquestes últimes y sinceres paraules el miracle de la acurada representació dels drames wagnerians a Bayreuth?

¿El pressentíu el goig immens dels veritables devots del Mestre que allí poden seguir pas a pas el desenrotllo de sa obra admirable?

No obstant, aquest miracle allí es un fet.

Nosaltres molt hem guanyat d'un quant temps ensà, però falta molt encara.

¿Podrem assolirho algún día?

JOSEPH M. BALLESTER.

HISTORIES NATURALS

L'oruga

L'oruga surt d'una mata d'herba que l'havia protegida en les hores caluroses. Atravessa el caminal a grans ondulacions.

Se guarda molt bé de deturarse y per un moment se creu perduda al mitg d'una petjada del esclop del jardiner.

Un cop arriba a les maduixeres, reposa y alsa el nas a dreta y esquerra pera flairar; confiada reprén el camí per sota les fulles, y per damunt les fulles ja sab ahont va. Hermosa oruga, grassa, peluda, abrigada, morena, ab pues d'or y ulls negres.

Guiada per l'odorat s'estira y s'encongeix, arrugantse com na cella molt poblada.

S'atura al peu d'un roser.

Ab ses potes fins palpa l'escorxa rassa, balanceja son caparró de cadell y's decideix a enfilarse.

L'avens en sa ascensió diries que'l fa ab l'esfors d'una deglució penosa.

Dalt de tot del roser s'hi bada una poncella de tóns de càndida adolescent. Sos propis perfums que prodiga, l'ubriaquen. No recela de ningú. Deixa pujar per sa tija la primera oruga que arriba y la reb com un present.

Y, pressentint que la nit serà freda, li

es un goig poguerse enrotllar un boa al voltant del coll.

La formiga y la perdiu

Una formiga cau en una rodera que la pluja ha omplert d'aigua y va a ofegarshi, quan una perdiu que s'hi ha aturat a beure, la pesca ab el bech y la salva.

—Ja li tornaré'l servey—diu la formiga, agraphida.

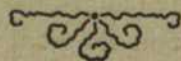
—No estém pas en el temps de La Fontaine—respón la perdiu escèptica.—No es que dubti del seu agraphiment, però com ho farà pera picar el taló del cassador amament a engegarme'l tret? Els cassadors d'avuy no van a peu descals.

La formiga no s'entreté a discutir y s'afanya a juntarse ab ses germanes que fan el mateix camí com perles negres que s'enfilen.

Però'l cassador es a la vora.

Reposava en un marge a l'ombra d'un arbre. S'adona de la perdiu que picoteja y saltirona pel rostol. S'alsa dispost a tirar, però tè formigó al bras dret y no pot aixeear l'arma. El bras cau aplomat y la perdiu no espera pas que's revinguil.

JULES RENARD

CORREU DE PARIS

Com s'estima el teatre a París.—L'autor novensà.—*Cœur maternel* (Cor maternal), al teatre de l'Odeon, per Oscar Frank.—Al Palais Royal l'Heu-nequin y en Mitchell n'han fet una de les seves.

Vosaltres ja debeu saber que a París se fa de tota obra dugues estrenes, com si diguessim. La primera deuría esser exclusivament pera prempsa, literats, actors etz. y de franch (d'aquesta'n diuhen *repetition générale* o sia ensaig general), y la segona, que l'anomenen *première*, tindria de esser ja completament pera'l públich, que aniria al teatre impresionat ja per la prempsa y la gent inteligent.

Donchs ara, si be's fan aquestes dues estrenes, estàn desnaturalisades y cap de elles té son veritable caràcter y interès. Axis, per exemple, a les *repetitions générales* hi va molta gent que no té rés que veure en art, literatura, ni teatre, y en cambi, el dia de la *première*, els periodistes y critichs que tenen invitacions, no s'hi acosten perque ja vegeren l'obra quan l'ensaig general.

Fins aquí la cosa no passaria de molestar als empressaris que, com es natural, veuhen ab mals ulls butaques buides el jorn de un plé, però lo pitjor es que els critichs y periodistes faciliten el *passi* a qualsevol amich o parent y es troven que quan el teatre es més car y les senyores van més ben posades y tot respira elegancia y distinció, la butaca de *Le Figaro*, per exemple, es ocupada per un soldat vingut de Perpinyà.

Això, per més Llibertat, Igualtat y Fraternitat que estampi la República en els edificis públichs, fa mal d'ulls als parisenchs, que quan van al teatre sembla

sempre que celebrin quelcom oficial o de gala.

Ara's tracta, donchs, de evitar aytals anomalies, fent que als ensaigs generals no s'hi fiqui públich y que les *premières* siguin rigurosament per ell, això es, pels que paguin y prou.

En quant a estrenes a l'Odeon M. Oscar Frank, autor novell, ens ha donat a coneixer *Cœur maternel*, obra en tres actes.

Deixeume fer un paragraf sobre'ls autors novells francesos y catalans. Deixèume fer en el ben entès de que parlo en general.

A Catalunya es patrimoni d'autor novensà la transcendentalitat; l'autor novell se caracteriza tant per la pompa del títol profundíssim, com per la seva escabellada filosofia ignocent y reformisme après en les obres de les biblioteques Maucci y Sanpere. En cambi l'autor novell parisench (y torno a dir que parlo en general), se caracteriza més aviat, no pera volguer aparèixer com geni reformador y terrible, sino com un deixeble pretençió que seguint els passos del mestre, feta aprehensió de tot lo que ha pogut assimilarsen, li vol sortir al davant y ab una xica de novetat en la temptativa, vol dirli: Mira, aquí som jo que t'haig de deixar endarrera! D'aquets dos tipus, jo'm quedaria ab el català sempre que's tractés d'un talent, emprò com aquets no sovintegen en general, es preferible quedar-se ab el de París. Crèguem un poch com Plató que cal proclamar l'inmutabilitat de l'art y que un cop trovada una forma, una manera, cal estudiarla y refinarla. Sols així se fan el arts nacionals y els estils. Sols aixís la Grecia va donar al món les seves escultures immortals. En fi, qui més hi sàpiga, que més hi diga, però el cas es que [*Cœur maternel* es una obra feta ab patró, que recorda moltes del teatre francès, però que

entreté al públich y interessa als literats, no per lo que hi ha, sino per lo que s'hi endavina.

Si voleu riure mecànica y involuntariament, aneu al Palais Royal a veure el nou vaudeville de l'Hennequin y en Mitchell que dú per títol, *Aimé des femmes* (Estimat de les dones.)

No he pas de contarvos l'argument, sols os diré que sense esser una obra mestra dintre'l vaudeville es forsa divertida.

Aquest *estimat de les dones* es un provador modisto del qual s'enamoren totes les clientes. Els autor exploten semblant bromada ab delicadesa y gracia quasi de comedia, puig l'*Aimé des femmes* es un D. Juan fadigat, un poch entristit y tot, que dolorosament va de triomf en triomf. Per fi s'enamora de una dactilògrafa que may li ha fet cas y s'hi casa. Final moral, inesperat, ràpit y divertit.

LOGE.

ROMEA

Els Empresaris del Teatre, que'n son al mateix temps propietaris, sembla que han resolt continuar la temporada fins a primers de Juny. Ja parlarem, més endavant, de la gestió d'aquets nous elements, als quals, per la seva representació, tantes y tant serioses responsabilitats pot exigirselhi.

En el número vinent resenyarem les estrenes de *L'escala dels embolichs*, sàinet de S. Cardona y N. Carreter; *Les flames del goig*, tragedia de Xavier Viura y *Els ídols* diàlech de donya Carme Karr.

S'han reproduït ab èxit *La Vergé boja*, *Flors y Violes* y *La Santa*.

PRINCIPAL

Dit y fet es una comedia en dos actes ben moguda y ben dialogada que fa passar l'estona agradablement a la concurrència. Potser si, que reduhida, o millor condensada en un acte seria més complerta l'impresió a l'auditori y *Dit y fet* esdevindria una pessa, una joguina forsa estimable. Actualment la nova producció den Lambert Escaler, jugada ab la vida y facilitat que saben donarli's actors del Principal, resulta aixerrida, però, ab tot, no acaba de penetrar y interessar. Hi ha qui cerca l'explicació d'això en que *Dit y fet* està mancat de novetat; nosaltres no ho creyem aixís, car se'ns apar que per aquest defecte serien moltes les obres que desinteressarien. Nosaltres creyem que'n Lambert Escaler, l'autor de *L'amich Cirera* ahir, de *Dit y fet* avuy, es un escriptor que si volgués redimirse de certes deixes atàviques sabria vestir alegre y enjoguissadament una comedia, sense caure en excessiva xavacanaria; sabria vestir-la pera presentarla al públich més que concebirla y construírla.

En una paraula si *Dit y fet* estés tant ben construït, tant ben enfocat y tinguéss tanta pasta de comedia com té gracia de diàlech y desinvoltura en el moviment exterior y material de les figures, *Dit y fet*, més reduhit, esdevindria una obra de preuhats mereixements.

AGRUPACIONS Y SOCIETATS

CATALUNYA NOVA.—Ab nombrosa concurrència y com ja anunciarem, tingué lloch en aquesta entitat dissapte a la vetlla, la representació de *Mar y Cel* de lo que en concret en resumirém lo següent.

La senyoreta Riera ho podia fer més bé, y

DE
el se
tregi
Els
no s
de i
conj
grac
Cl
pres
Rus
E
mai
E
pa
F
l'Es
taré
Els
nos
alun
D
ció
abd
tot
a la
L
son
J. 2
Ma
L
da.
me
a c
ció
mo
ten
qu
obi
fec
po
El
ny
pei
ma
ha

el senyor Terrés ab el «Said», li preguém que's tregui unes quantes pretensions y es moderi. Els demés exceptuant el senyor Aranda, no s'havien mirat el paper, y a consecuencia de ia manca d'una encertada direcció, els conjunts que son molts, esdevingueren desgraciadíssims, *joves! joves!*

Club Foment.—Diumenge a la tarda se representarà l'hermosa producció d'en Santiago Rusiñol *El mistich*.

En parlarém detalladament la vinenta setmana.

En preparació *Felicitat eterna, Per una capa y Lo laud negre* (estrena)

Foment de la Sabateria.—Organisada per l'Escola Catalana, tingué lloch diumenge a la tarda una representació teatral ab les obres *Els martres d'Alcalá de Henares* y *Maldat ignoscenta* que foren interpretades pels petits alumnes de dita escola.

Donat el caràcter familiar de la representació ens limitarem a dir qu'el desempenyo de abdues obres anà ajustadament y que fou del tot agradable al nombrós públich que assistí a la festa.

L'Eura.—Diumenge a la tarda celebraren son benefici els joves aficionats A. Clapera y J. Xicart. L'obre escullida fou *La creu de la Masia*.

La interpretació en general bastant ajustada. La senyoreta Clapera se portà admirablement en el paper de «Margarida» detallantlo a conciencia y declamantlo ab exquisida atenció. El senyor Blanch en el «Roch» ens demostrà haverse estudiat el paper ab vera detenció, guanyantse la simpatia del públich que li demostrà en diversos passatjes de la obra.

El beneficiat senyor Clapera s'encaixà perfectament en el «Valentí» essent aplaudit.

L'altre beneficiat senyor Xicart, feu quant pogné en el paper de «Miquel».

Els senyors Domenech y Cullerel discrets. El senyor Clapera (J.) en «l'Andreu» y la senyora Ugas en la «Francisca», se portaren perfectament al tercer acte.

Als dos actes anteriors notàrem que feyen massa broma y no'ns convenceren.

La presentació del primer y segon actes, haurien pogut esser mellors. La del tercer ac-

te molt acertada. Caracterisació y vestuari molt acertat. L'apuntador cridava una mica massa.

En conjunt una festa llúida y qu'el públich en re-ia satisfet, demostrantho ab veritables ovacions. Per esser avensada l'hora en que acabà el drama se sospengué la pessa *Entre gitanos*.

—Ateneu Obrer del Dictricte II.—L'elench que dirigeix el notable aficionat senyor Boquet, celebrà el passat diumenge, el benefici dels companys de quadro Pere Fàbregas y Manel Hocés.

Les obres escollida eren «*El mercat d'esclaus* o *La cabana d'en Tom*» arranjada a nostra escena per en Pere Boquet y *Els xin-calós* (Els gitanos) d'en Juli Vallmitjana.

Per lo que pertany a la primera de dites obres, vegerem en el senyor Boquet a més de les envejables condicions pera esser un bon director, com es, la ferma ploma del bon traductor, coneixedor del teatre, com ho demostrà el correcte diàlech, ple de situacions dramàtiques que fan imposar al espectador, y que aquest, paladeija y frueix ab gust. Al ser traduïda qualsevulga obre, que, forso-sament, ha de decaure al passarla a la traducció però aixís no resulta, quant aquesta està enmotllada d'una vigorositat d'expressió plena de vida com ens ho demostraren arreu aquells personatjes ben trassats pel senyor Boquet quins segurament haurien sortit més ben interpretats, d'haver pogut contat ab més temps per ferne estudi. Aixís y tot, fent esforços de flaqueza, lograren ferse aplaudir.

El senyor Fàbregas, en el «Bengali», donantli un relleu d'originalitat acabada. En Farrarons, demostrà que a pesar de no haver fet comedia de temps, quan vol ferho es un actor de veritat.

El senyor Boquet, feu un «Jordi» incomparable. En Grau, d'aquell «Bird», ne guardarem gran recort.

Al senyor Hocés, un altre dia, li donarem un bon concell.

Els xin-calós descomptant alguna deficiencia inevitable per lo molt difícil de l'obre, y més entre aficionats, encàr que bons, no obstant, sortí arrodonida.

L'Orni feu aquell «Cigaleta», brodant el ti-

po una vegada més ab aquella originalitat que en ell vegerem el dia de l'estrena al Principal. El senyor Boquet, forsa encaixat en el «Paloma». Un aplaudiment a l'estudiosa y gentil senyoreta Durán pera aquella «Xiveta» deliciosa. En Hoces, Grau, Martori, Compta, Valls, Guiu, Papell y Batlle coadjudaren al bon èxit d'aquelles obres.

¿No's trobarí per els senyors del Concell Directiu, un medi per no sortir d'aquella casa a les dos de la matinada? Nosaltres... prou el sabem.

Pera el proper diumenge a les nou en punt l'estrena del quadro dramàtic d'en Joan Matamoros y Olivé *El Rosari dels morts* y la xistosa comedia del malhaurat Capdevila *Lo senyor Nadal*. En parlarem.

Centre Catòlic de Santa Madrona.—Aquesta entitat abusant de la delicadesa de tota gent decenta, usurpà's noms de les obres cambiantles de títol per no pagar drets o no sabèm per quina causa.

La darrera funció que era *Toreros d'hivern* la trinxaren de tal manera que ni peis gossos era aprofitable. Després de suprimir les dames d'una manera barroera y insubstantial, hi afegiren un seguici de paraules de lo més xavacà que s'ha vist. Sentím esmentar vergonyes com aquestes que posen a un baix nivell als senyors de la Directiva que ho consenten.

Malgrat els esforços dels joves Serra, Domenech y Garrigó, els demés fora de tò y fets uns figurins en escena.

¿Com es que haventhi obres sens actriu y algunes d'elles de recomenables condicions s'abusa d'una manera tant vergonyosa? Per amor de Deu!

Unió Ultramarina.—Per benefici del quadro escènich se representà *El sant Cristó gros y Indicia*.

En la interpretació de les mateixes hem d'elogiar a les senyores Estruch y Rico que ho teren forsa accepta ole, com aixís mateix compliren com a bons, els simpàtics aficionats de la casa senyors Monné, Estefe, Illa y Valls.

La concorrencia forsa nombrosa no escatimà aplaudiments y pessetes.

Sembla que'l públich d'aquesta entitat ha

mel'orat de costums, puig estaven atents a les senyoretes no «garlaven» com abans se feya. Es digne d'elogiar.

Centre Obrer Calasanci.—Ha tornat a encarregar-se de la direcció d'aquesta entitat el distingit aficionat don Joseph Gost.

Pensa posar en escena les obres més modernes de la escena catòlica donantne a conèixer de noves de celebrats escriptors catalans.

Aixís mateix reproduirà *Caim*, *A casa l'arcalde*, *Somni de gloria*, *Francesch Ruscà*, *Pobre Mare*, *La rondalla del pastor*, estrenant l'obre en tres actes *Cap al cim* ab decorat nou, chors y rica propietat.

Aixís es com se fa art; sense abusar ni d'obres xavacanes, ni tallant caps d'actrius d'obres forsa conegudes pel públich.

La Família Catalana.—*Maria-Rosa*, d'en Guimerà, de no haverla llegida, no l'haurien pas coneguda, a fé. Estava tant mal dirigidat!

La senyoreta Batlle no pot dur un vestit tant llarch, ni el senyor Batlle una brusa tan neta per fer semblants papers. Han de aprendre molt, pero molt per fer obres dramàtiques. Els demés a la mateixa altura d'aquests senyors y de la direcció.

¿Que ho fa que apenes hem vist dugues obres ben interpretades a n'aquesta entitat?

Estèm de desgracia.

Ateneo Marqués de la Mina.—Diumenge després d'un drama castellà fet per la companyia Tresols, la petita actriu nena Moré va recitar el monòlech d'en Millà *Lo primer cigarro*.

El públich aplaudi sols la bona voluntat de la xamosa nena, car els xistos no son lo més apropiat pera fer riurer després d'haver plorat.

Per el dia 21 a la tarda anuncien la comedia de l'Iglesias *La Resclosa*, esperém veurela y qu'ella sigui la primera d'una serie de representacions de teatre català, avuy casi allunyat del tot de aquell escenari.

En *La Resclosa* tindrem el goig de veure altre volta a l'escena l'intelligent aficionat Sansol-Verdier restablert de sa darrera malaltia.

GRACIA.—Círcul de Propietaris.—La companyia Capdevila posà en escena el diumenge

passat el drama en tres actes *Misteri de Dolor* del Adrià Gual. L'obra fou molt aplaudida l'execució molt bona per part de les senyores Baró (E.) y Bayona y senyors Capdevila, Roura y Belló.

Posteriorment se representà la comedia en un acte *La Sospita* que se riure de debó a la concurrència.

—La Filantrópica.—Diumenge a la nit, tingué lloch la estrena de la comedia en tres actes *Un Gran Anunci* original del soci Francisco Salvat. L'obra, desde les primeres escenes se fa pesada; està escrita grollerament y plena de frases vulgars y poca-soltes.

Darrerament, baix la direcció del senyor Codouger, s'han representat les sarsueles: *Verdalet pare y fill del comers de Barcelona* y *Lo que passa en la Gran-via*.

Hi prengueren part, a més del citat director les senyores Badia y Castillo y'ls senyors Serra, Andreu, Artigues, Pubili, Susany, Maltes, Artola, Zaro y Vallis, donant a l'obra una interpretació mitjana.

La part musical, a càrrech del mestre senyor Voltas, fou molt ben portada y els cors, no varen desafinar, que ja es tot lo que pot dirse.

En estudi pel dia 14: *Mal Pare*.

—Centre Republicà Obrer Radical.—Dis-sabte dia 6, tingué lloch una funció teatral composta de les obres: *Mestre Olaguer*, *El carro del vi* y una sarsuela castellana. Les tres, obtingueren una interpretació regular.

—Centre Republicà Obrer Radical.—El dis-sabte dia 29, posaren en escena el drama en tres actes *El port de salvació* y la pessa *Indicis*. Abdues se resentiren de manca d'ensajios y de direcció. La presentació, mitjana.

—Cassino L'Artesà.—En honor al senyor Juli Vallmitjana, tingué lloch el dia 30, una funció composta de les cinch obres del citat autor: *Aires de Mar*, *Els Jambus*, *La Tasca*, *L'abella perduda* y *Els Cin-Calós* totes elles interpretades discretament per els actors d'afició que dirigeix el senyor Pere Puig.

Baix la direcció del celebrat actor Pere Puig, se donà una vegada més la magnífica comedia dramàtica en cinch actes *Juventut de Princep* presentant un conjunt forsa acceptable per part de tot el quadro escènich. La

part musical, portada pel mestre Perramón molt cuidadeta. La presentació y direcció encertades. El diumenge pròxim, benefici de la dama senyora Elvira Calado de Sala, ab el drama de Guimerà *Mossen Janot*.

—Centre Nacionalista Republicà.—El quadro dramàtic que dirigeixen els senyors Claramunt y Devenat, posà en escena el prop-passat diumenge, la comedia en tres actes del l'ignasi Iglesias *La Noya Maca*. La execució se ressentí de manca d'ensajios, sobresortint els senyors Devenat y Nolla y la simpàtica senyoreta Fornés.

Hi ha en estudi per el proper dissabte *El Detective Scherlock Holmes*.

—Ataneu de U. F. N. R.—La compànyia Tort Janer posà en escena ab mitjana execució, la celebrada comedia en tres actes de Eduard Aulés: *Lo Sant Cristó Grós*.

Pròximament *La Verge Boja*.

SANS—Circol de Sans.—Alguns elements que fins ara actuaven ab en Carles Capdevila, han determinat probar mellor sort passant a n'aquest Circol que compte ab en Lluís Mir com a director.

Diumenge donàren la primera funció. Les obres escullides, eren una comedia castellana, y per fi de festa, *La Sospita* den Puiggarí.

Desitgem al senyor Mir una bona a collida en sa nova empresa.

HORTA —Freternitat Republicana. — El prop-passat diumenge a la nit, es posà en l'esmentada Societat, el drama de l'ignasi Iglesias *L'Escorsó*, dirigit ab bastant acert per el senyor Moranto.

La senyoreta A. Jofré en el paper de «Laya» estigué molt bé al primer acte y fluixets els demés. La senyoreta R. Jofré (que debutava) no sabia gaire el paper fent anar un poch malament als demés. El senyor Moranto, molt bé en el «Jordi» els senyors Gatell, y Rodríguez bé, al senyor Blanxart, hem de recomanarli no's bellugui tant, al senyor Serra l'hi preguem qu'estudi més el paper.

Seguidament se posà en escena la comedia *Els mals esprits* sent molt mal desempenyada per tots excepte, el senyor Rodríguez que logrà divertir la poca concurrència.

Preguem al senyor director una mica més de gust en la presentació escènica.

SANT GERVASI — Centre Autonomista Republicà. — Davant d'una distingida concurrència tingué lloch el dia 7, una funció a benefici del quadro dramàtic d'aquesta important Societat.

S'estrenà la traducció al català de l'obra alemanya *Mayda* de quina traducció no hem de fer més que elogis puig sense ser un llenguatge pretensions, el diàlech es correcte y elegantíssim. De l'obra sols direm, ja que era coneguda per ser traduïda al castellà, que agradà molt, sentintse aplaudiments a cada final d'acte. Al final l'obra fou cridat l'autor sortint en son nom el traductor, en Manel Soler, a rebre els aplausos de la concurrència.

En l'obra hi prengué part la senyoreta Persiva qui'ns demostrà el seu talent presentant-nos una protagonista que li valgué xardoroses ovacions.

Tots els demés que prengueren part en l'obra, que's portaren admirablement, y en general tot el quadro dramàtic rebin nostra felicitació. Y endavant sempre, entusiastes joves, que per aquet camí es quan s'arriba a fer alguna cosa de profit y tinguin en compte que nosaltres els tenim per algo més qu'uns aficionats corrents, perxo al fer les ressenyes ho fem ab una mica de severitat.

Dels nostres Corresponsals

BUENOS AIRES.—Casal Català.—En el saló-teatre «Mariano Moreno», donà aquest Centre de Cultura, una lluita festa en commemoració del tercer aniversari de sa fundació.

El programa estava compost de la comedia en dos actes den Pompeu Creuhet, *Flors y violes*. El desempenyo sigué correcte per part dels que hi prengueren part, y aquets foren les senyores Vicens y Bosch, neva Campmany y senyors Lleó (M.), Molinari, Aymenrich y Serra, aquest últim fou el que millor se portà.

Després la senyora Bosch y el senyor Serra feren riure de valent, representant la joguina en un acte den A. Barbosa, *Jugar a casats*. L'apuntador no cridà tant com la funció passada; ens n'alegrem.

VICH.—Joventut Catòlica.—Aquesta societat posà en escena, el dia 7 de Maig, un drama castellà y la sarsuela *Setae jutjes*. La concurrència fou molt nombrosa. La execució ben encaixada.

VILAFRANCA DEL PANADÈS.—Lliga Industrial.—Tal com anunciàrem en el número passat, fou la companyia de l'August Barbosa que en el passat diumenge representà en el teatre d'aquesta societat. No cal dir lo

molt que'ns alegrà poguer fruir de l'art que ja en altres ocasions poguerem admirar del mateix quadro de companyia.

Per debut ens donaren a conèixer la bona producció del insigne dramaturg Ignasi Iglesias *La noya mada*, que sigué interpretada per la senyoreta Fernández ab bastant bon acert; estiguenthi molt bé la senyoreta Fremont ab la «Cristina» y la senyora Verdier ab la «Reparada». El senyor Barbosa en el «Jaume» hi conseguí molts aplaudiments, com també els senyors Riera en l'«Elias», Puigventós en l'«Hilari», Ripoll en el «Marsal», y en Santacana ab l'«Antonets», hi estigueren forsa encaixats. Després representaren *Un cop d'estat*, que hi jugaren notablement la Fremont, Verdier y Fernández, y en Barbosa, Santacana y Ripoll.

No dubtem que ab estudi y acert en l'elecció de les obres, conservarem els vilafranquins y l'esmentada companyia, grat record d'aquesta nova estada entre nosaltres de tant notables actors.

ARENYS DE MAR.—Ateneu Arenyense.—Extraordinari èxit obtingué la companyia còmic-dramàtica catalana d'aficionats d'aquesta vila «Art Jove», el diumenge prop-passat a la nit, en la representació del bonich drama en tres actes del notable autor M. Folch y Torres *Relves enfora*, desempenyat d'una manera magistral per part de les primeres actrius senyoretas M. y B. Puchol y dels senyors Estrenge, Buxadé, Mayola, Barangé, Noguera y el noyet Estrenge. No's podia desitjar més d'uns joves aficionats; el treball de tots ells fou premiat ab grans aplausos de la no molt nombrosa concurrència que hi assistí, en cambi els cinematògrafs plens; sembla mentida que hi hagi tant poch gust per el Teatre Català. Acabà ab un sainet castellà posat en escena per les senyoretas M. y B. Puchol.

Seria una injustícia que deixéssim de consignar el nom del celebrat novelista y autor del hermiós drama *Les Caramelles* don Vicens Díez de Tejada ja que tant *Relves enfora* com *Aucells de pas* (de quina ja'n donarem compte) varen esser dirigides per ell ab maestría, corresponenthi una bona part en l'èxit de la primera de dites obres, per lo que li donem la nostra més entusiasta felicitació, fentla extensiva a l'expressada companyia y a les actrius M. y B. Puchol.

BADALONA.—Centre Catalanista Gent Nova.—En la tarda del passat diumenge se representà la celebrada producció del teatre anglès original de Henry Arthur Jones, adaptada al català per els distingits escriptors Alexandre P. Maristany y Salvador Vilaregut *La victòria dels Alisteus*. La interpretació de l'obra en conjunt deixà quelcom que desitjar, car de la varietat de personatges que hi intervenen en sortiren alguns del tot desenaixats. Individualment farem menció del senyor Boix que feu un «Jorgan» molt ben fet. El senyor Clapés digué correctament la seva part de «Sir Valentine». Al Sr. Campmany no li direm bé del tot en el «Senyor Pote», però tingué algun moment molt acertat. Perfectament el senyor Muns en el pintor Willie. La senyoreta Fornés li correspon el primer lloch al parlar de les senyores per la excelent interpretació de la Sally Lebrune tot ella intenció y per la elegància en el vestir per lo que la felicitem sincerament. La senyora Parreño en Lady Bobuys molt bé y molt elegant. La senyo-

ra Molgosa feu una Alma Lulney molt acceptable. La senyora Casanovas complí. Al acabar la representació ressonaren forts aplaudiments.

Pera el diumenge, dia 14, celebrarà el seu benefici el quadro dramàtic d'aquest Centre, en el teatre Espanyol, ab les obres: *El ferrer de tall* y *Els Zin-calós*. Es de esperar un plé.

TEYA.—Teatre de Dalt.—La vetlla del dia de Pasqua els aficionats d'aquest teatre representaren el drama *Reltes enfora* y la pessa *L'adroguer del cantó*. L'interpretació de tot fou de bonich conjunt, lo que logrà

satisfier per complert a son respectiu públich qui en sortí molt complascut.

—Teatre La Palma.—També en la mateixa vetlla representaren el drama *La marca de foch* y la divertida comedia *La malaltia de moda*. L'execució del drama anà bé, sols que pecà una mica de falta d'ensaig puig algunes escenes flaquejaren tal volta per no dedicarhi el degut temps ab la verdadera voluntat que's requería. En la pessa's rigué molt per lo divertida puig fins els intérpretes esclafiren la rialla.

Van ab aquest número, tal com havíem anunciat, les cobertes de

L'ABELLA PERDUDA

obra que rebrán els nostres subscriptors directes, degudament enquadernada.

Les altres persones que vulguin tenirla enquadernada, poden conseguirho en els llocs y mitjansant les condicions de costum. Preu d'enquadernació: 15 cèntims exemplar.

Els compradors de fora de Barcelona podrán recullir

L'ABELLA PERDUDA

enquadernada, als respectius corresponents.

Avuy acaba de repartirse el quadro dramàtic, darrer èxit teatral den Juli Vallmitjana,

EL CORB

Les cobertes de aquesta obra anirán ab el número vinent.

En el qual comensarem a repartir una obra que, no sols per la seva importància literaria, sino per l'autor que la firma, mereixerá ocupar lloch preferent en la nostra Biblioteca.

JOSEPH FONT.—Heusaquí un jove actor que, tot just ha comensat a treballar seriosament, desseguida s'ha fet un nom y ja està en camí de conseguir popularitat. Perque en Font, a una simpàtica figura, reuneix dots d'enginyós observador y gracia natural extraordinària. Aixís no es estrany que, havent estudiat ab afecte els papers que li han repartit, la seva presència a Romea hagi estat notada y celebrada per tots els que s'interessen pels primers passos dels actors catalans.

En Font té condicions, grans con-

dicions de actor còmic, que fora una llàstima que malmetés o li malmetessin. En Font deu continuar treballant ab constància, baix una acertada direcció y en el mateix gènere que ab tant bona voluntat y acert ha cultivat, ultimament, a Romea. Si aixís ho fa li prometem molts èxits y el nostre Teatre ne serà beneficiat. Fem vots, donchs, perquè l'afortunat Joseph Font se camí emprés; que, de seguirlo ab aquella constància y fe dels forts y generosos, ha de durlo a ocupar un lloch gloriós en les futures llistes de la Gran Companyia Catalana.

Ha tingut lloch, ab la solemnitat de costum, la festa dels Jocs Florals de Barcelona.

Reproduim en aquest mateix número un interessantíssim fragment del discurs de la presidència.

Fou Reina de la festa la distingida senyoreta Mercè de Montoliu y Durà filla del baró d'Albí.

Als noms d'escriptors premiats que publicàvem (mossen Antoni Navarro, guanyador de la Flor Natural; Miquel Roger, del premi de prosa y Angel Guimerà, premi Fastenrath), devem afegirhi el de Eduard Girbal Jaume, que s'endugué l'Englantina, y els de Iglesias, Valeri, mossen Joan Paradedà, etc. guanyadors d'accèssits.

Tots foren aplaudidíssims, com també en Joseph Folch y Torres, secretari, y en Prudenci Bertrana, en els seus respectius treballs reglamentaris...

Renovem la nostra felicitació més coral als que aquest any s'han repartit les glòries y tradicionals *Flors y violes*.

El distingit actor Joan Santacana celebrarà son benefici dissabte vinent en

el teatre Granvia. En aquesta funció hi tindrà lloch l'estrena de la obra den Dìcenta *Juan José* que ha traduït al català en P. Manaut ab el títol de *Pere Antón*. S'hi representarà, ademès, el drama *La morta*.

Diumenge, tarda y nit, en el mateix teatre, hi tindran lloch la segona y tercera representacions de la mentada traducció catalana.

Diumenge, a la finca «Mar y Cel» de Sitges, uns quants amich celebraren la festa de comiat de solter den Miquel Utrillo. Passejant per la casa, a la que manquen per acabar alguns detalls, el nostre amich y col·laborador Rafel Marquina, vá tenir la desgràcia de caure y trencarse una cama.

A darrera hora de la nit fou portat a Barcelona, ocupant una cambra a la clínica Raventós.

Desde aleshores ha estat visitadíssim en Marquina. Les impresions són optimistes y es d'esperar que no sobrevinguin complicacions.

No cal dir com hem sentit ab tota l'ànima la desgràcia del company y com desitgem, de tot cor, la seva prompte y completa cura.

Hem rebut del seu autor don Joan Mallol la humorada en un acte *La malaltia de moda*, estrenada al Teatre Principal el dia 28 de Desembre de l'any passat.

Agraim la atenció.

També ha visitat aquesta redacció el número corresponent als mesos de Janer, Febrer y Mars del *Butlletí* que publica la Societat protectora dels animals y de les plantes de Catalunya.

Aquest periòdic, molt ben editat, conté, dintre la especialitat a que's dedica, un interessantíssim sumari.

Imprempta de DE TOTS COLORS

Tallers de impremta
y encuadernacions de
Bartomeu Baxarias

Desde aquet mes han quedat instalats en el nou local

17 Alt de Sant Pere, 17, int.

(Aprop del Palau de la Música Catalana)

ahont deurán dirigir els encàrrecs y la correspondencia

Redacció y Administració
de "De Tots Colors"

Llibreria MILLÀ

Sant Pau, 21, Barcelona

Gran assortit de drames, comedies, sainets, diàlechs y monolechs

Repertori sense dames

Sainets vells ab versos nous

¡GRAN ÉXIT!

10 CÈNTIMS CADA UN

PRIMERA SERIE

Dones Homes

1.	El casament d'en Saldoni.	2	2
2.	06960. La primera de Nadal.	2	3
3.	A Sant Boy falta gent.	0	8
4.	Les calses del senyor Antón.	1	4
5.	El divorci de la Marguerida.	2	2
6.	Xarop de bastó.	2	3
7.	La clau de la escaleta.	1	2
8.	Peix al cove.	1	2
9.	Trampes son trampes.	1	7
10.	¡Setze garrotades!	1	3
11.	¡Arri!	2	4
12.	Cuscunilla el sagristà.	1	4

Llibreria Millà-Sant Pau, 21
BARCELONA